

Indst. S. A.

(1917)

Indstilling fra militærkomiteen om utvidelse av projektilpresseverket paa Raufoss..

(St. prp. nr. 179).

Til Stortinget.

Den i propositionen foreslaede utvidelse av projektilpresseverket paa Raufoss omfatter:

1. Anskaffelse av 6 kappemaskiner med motor .....kr. 45 900,00
2. Anskaffelse av 12 projektildreiebænker med motor - 54 500,00
3. Utvidelse av bygningen med transportanlæg etc... - 166 000,00

Sum ....kr. 266 400,00

Av hensyn til fortsatte prisstigninger m. v. foreslaar generalfelttøimesteren med tilslutning av departementet dette beløp forhøiet til kr. 300 000,00.

I propositionen anføres, at før Raufoss patronfabriks utvidelse nr. 1 i 1915 var der anskaffet en projektilpresse med kapasitet 450 projektiler (hylser og topstykker) og bearbeidningsmaskiner til 50 stk. 7,5 cm. projektiler pr. døgn. Ved første utvidelse i 1915 blev der besluttet indkjøpt bearbeidningsmaskiner til færdigdreining av pressens hele produktion, — og blev det dengang antat, at disse skulde kunne skaffes plads uten utvidelse av bygningen.

Det viser sig imidlertid, at maskinenes

gulvareal er større og deres produktionsevne mindre end forutsat, hvorfor en utvidelse av bygningen og anskaffelse av en del maskiner er nødvendig for at opnaa den forutsatte produktion 450 projektiler pr. døgn.

I forbindelse med forlængelsen av presseverksbygningen foreslaaes tilbygget et staalmagasin (for undgaaelse av magasinering av staalet under aapen himmel m. v.).

Departementet anfører, at forslaget er fremkommet som følge av de erfaringer man har gjort under de sidste utvidelser paa Raufoss — forhold, som man ikke har kunnet ha tilstrækkelig oversigt over før nu.

Videre anføres, at denne utvidelse er nødvendig forat fabrikken skal faa den produktionsevne som er forutsat i planen for vor ammunitionsfabrikation.

Departementet finder derfor, at det er av største betydning, at nævnte utvidelse hurtig kommer til utførelse.

Den beregnede utgift kr. 300 000 foreslaaes utredet av de til nøitralitetsvernet bevilgede midler i likhet med de tidligere utgifter til presseverket.

Komiteen skal bemerke:

Til utvidelse av Raufoss er efter krigens begyndelse disponert følgende beløp:

Ved kongelige resolutioner av 10de september (og 27de august) 1915 samt 2den februar 1916 er av nøitralitetsvernets midler til »1ste utvidelse av Raufoss« patronfabrik (se dokument nr. 1 for 1916, side 19—21) stillet til disposition tilsammen

ca. kr. 2 500 000,00

Av de av Stortinget den 24de juli 1916 bevilgede midler til ekstraordinære forsvarsforanstaltninger blev til disposition for yderligere utvidelser ved Raufoss stillet. . - 1 000 000,00

Ved Stortingets beslutning av 18de juli 1917 (kfr. st. prp. nr. 102, 1917) blev der stillet til disposition:

For utvidelse av Raufoss . . - 1 500 000,00
Til anlæg av staalverk . . . . - 500 000,00

kr. 5 500 000,00

Oprindelig var de med »utvidelse nr. 2« forbundne utgifter anslaat til kr. 1 600 000,00 utover det ovennævnte beløp kr. 2 500 000,00, men i st. prp. nr. 102 (1917) meddeles, at der til heromhandlede anordninger ialt vil utkræves ca. kr. 3 900 000,00.

Der skulde saaledes yderligere utkræves til fuldførelse av fabrikkens »utvidelse nr. 2« kr. 1 400 000,00.

Den bevilgning, som her æskes, er ikke iberegnet heri.

Komiteen — med undtagelse av G a u s d a l — finder dog, da departementet opplyser, at denne bevilgning er nødvendig, forat fabrikkens skal faa den produktionsevne, som er forutsat, at kunne indstille herpaa. Man finder imidlertid at maatte bemerke, at dette, at maskinernes gulvareal viser sig at være større og deres produktionsevne mindre end forutsat, synes at tyde paa nogen mangel ved planleggelsen paa dette punkt.

I henhold hertil indstiller komiteen til Stortinget at fatte saadan

b e s l u t n i n g :

Stortinget samtykker i, at projektilpresseverket ved Raufoss patronfabrik utvides overensstemmende med, hvad der er anført i nærværende indstilling, og at det hertil fornødne beløp kr. 300 000,00 utredes av de til nøitralitetsvernet bevilgede midler.

Kristiania i militærkomiteen den 23de november 1917.

Ivar Aavatsmark,
formand og ordfører.

C. F. Michelet,
fung. sekretær.